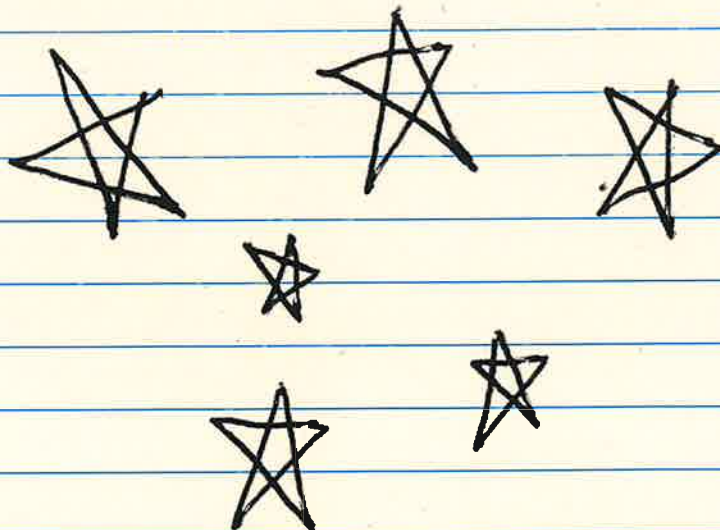

HVAD KAN BIBLIOTEKAREN HJÆLPE MIG MED?

På biblioteket får du hjælp til at:

- **finde tekster om dit emne**
- **bestille tekster hjem fra andre biblioteker**
- **finde det søgesystem, der passer bedst til dit behov**
- **søge i de forskellige søgesystemer**
- **finde relevante personer, organisationer eller institutioner, som kan hjælpe dig videre.**
- **opstille din litteraturliste**

Biblioteksvagten.dk er en

gratis spørgetjeneste, hvor du via mail eller chat kan stille spørgsmål til bibliotekarer om alt.

↓
↓
hvor mange danske børn er børn af homoseksuelle forældre?

hvornår kommer den næste istid?

hvor kan jeg læse om befolkningsvæksten fra land til by?

hvad er gammastråling?

hvem har sagt "hvad fatter gør, er altid det rigtige"?

Biblioteksvagten giver konkrete svar på faktuelle spørgsmål, men henviser også til litteratur eller kilder på nettet, hvor svaret kan findes.

Andre spørgetjenester inden for specifikke fagområder:

- **Spørg naturvidenskaben**, ca. 150 eksperter inden for naturvidenskab og teknik er parate til at svare på spørgsmål, sn.formidling.dk

- **EU-oplysningen**, der kan svare på alle spørgsmål om EU, eu-oplysningen.dk

- **Biblioteksvagten.dk** har også en liste med andre specifikke spørgetjenester.

- **Folketingets oplysning**, der kan svare på alt om folketinget og den parlamentariske proces. Klik dig videre til oplysningen via folketingets forside, folketinget.dk

HVORDAN FÅR JEG MEST MULIGT UD AF

Forestil dig Google som en robot, der kravler rundt i cyberspace. Robotten kender kun og viser dig kun de websider, den ser på sin vej. Robotten er programmeret til at se websider, som er populære. En webside er for eksempel populær, når mange andre sider linker til den, eller hvis mange brugere klikker sig ind på websiden. Robotten producerer ikke websider selv, og der er ingen, som hjælper den med at vurdere kvaliteten af de websider, den viser i søgeresultatet.

Google er en af de mest populære søgemaskiner, men blot én ud af mange.

TIP: Brug flere søgeord ad gangen, det gør dine søgninger mere præcise. Prøv også at forestille dig, hvilke ord en forfatter, som skriver om dit emne, kan have brugt.

OPTIMÉR DINE SØGNINGER

Jeg vil søge på en sætning eller et navn

Skriv anførselstegn rundt om sætningen eller navnet [" "]

"to be or not to be"

"Anders Lund Madsen"

Jeg vil søge på en sætning eller et navn – men jeg kan ikke huske det hele

Skriv stjerne i stedet for det eller de ord, du ikke kan huske. Husk stadig anførselstegn før det første ord og efter det sidste ord [*]

"Anders * Madsen"

Jeg vil ikke have et bestemt ord med i resultatet

Skriv minus foran ordet [-]

Jeg vil søge på forskellige ord for mit emne – og det er lige meget hvilke et af ordene, resultatet indeholder

Skriv OR mellem dine søgeord [OR] *betakaroten OR antioxidant OR vitaminer OR kosttilskud*

Jeg vil finde de websider, der linker til en bestemt webside

Skriv link: lige foran websidens adresse
[link:] *link:www.folketinget.dk*

Jeg vil finde websider, der handler om lige præcis det, jeg søger

Brug intitle: foran dit søgeord for at finde websider, hvor søgeordet indgår i titlen. Så er det mere sandsynligt, at websiden handler om lige præcis det, du søger [intitle:]
intitle:folkestyre

Jeg vil finde en bestemt filtype – artikler i pdf- eller word-format, powerpoint-præsentationer eller excel-ark.

Skriv søgeord efterfulgt af filtype [filetype:]
kemi plutonium filetype:pdf

Jeg vil finde noget på et bestemt website, men det er kæmpestort, og jeg ved ikke, hvilken underside jeg skal gå ind på – og websitets søgefunktion er håbløs

Skriv søgeord efterfulgt af webadressen [site:]
besøg site:www.folketinget.dk

HVORDAN FÅR JEG MEST MULIGT UD AF

Jeg vil finde engelske synonymmer og relaterede ord for mit søgeord

Skriv ~ lige foran dit søgeord
[~]

*~evolution finder fx også
history og origin*

Jeg vil finde en definition af mit søgeord (virker ofte kun med engelske ord)

Skriv define: før søgeordet
[define:]

define:global warming

TIP: Brug Googles "Avanceret søgning"
Hvorfor huske alle koderne, når du bare kan bruge den avancerede søgefunktion?
Her bliver koderne oven i købet forklaret.

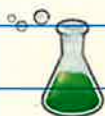
I GOOGLES INDSTILLINGER KAN DU:

- Finde websider på et bestemt sprog
- Åbne resultaterne i et nyt vindue, så beholder du søgeresultaterne i et vindue for sig selv
- Få vist de ord du har søgt på ved at klikke på linket **Cached** i resultatoversigten, så bliver dine søgeord markeret på websiden
- Få vist flere resultater ad gangen

HUSK NU

En velafgrænset opgave er
bedre end en opgave, der
vil det hele på en gang,
men aldrig når det

TIP: Google udvikler sig hele tiden (**GOOGLE DIREKTE** viser forslag til din søgning direkte mens du taster), og den engelske Google har flere funktioner end den danske. Klik på 'Google.com in English', hvor der blandt andet kan ses screenshots af hvert søgeresultat direkte, og prøv **more >> even more** for at se alle mulighederne. I <http://www.googlelabs.com/> er der endvidere test-versioner af en lang række nye søgemuligheder.

HJÆLP – JEG FINDER INGENTING

- Måske søger du det forkerte sted: Se "Hvor kan jeg søge?" og få forslag til søgeværktøjer.
- Tjek stavemåden af dine søgeord. Ikke alle søgemaskiner kan gennemskue stavfejl. Biblioteksdata-baser kan ikke gennemskue stavfejl.
- Find andre ord for de søgeord, som ikke gav resultat. Brug en synonym-ordbog, Nudansk ordbog eller en anden ordbog på et relevant sprog.
- Søg på flere endelser af dit søgeord ved at sætte spørgsmålstegn efter ordet. Søgning på ordet "dansk?" i Bibliotek.dk finder også – dansker – danskernes - dansksproget. Det kan du i biblioteksdata-baser men ikke i ret mange søgemaskiner.
- Brug mere overordnede begreber "atomkraft" i stedet for "fusionsenergi"
- Fjern de mest specifikke søgeord fra din søgning:
billedanalyse "det gyldne snit"
- Brug færre søgeord. Mange søgeord i samme søgning indsnævrer din søgning, fordi de fleste søgemaskiner og data-baser opfatter et mellemrum som om alle søgeordene skal være på de sider, der findes frem.
- Måske burde du starte forfra? Se side 4 "Hvordan kommer jeg i gang?"

HJÆLP – JEG FINDER ALT FOR MEGET

Brug flere søgeord ad gangen. Jo flere ord du bruger i en søgemaskine eller en biblioteksdatabase, jo mere afgrænser du din søgning.

Brug mere specifikke søgeord – find de mere specifikke ord og synonymer i Nudansk Ordbog eller i en synonymordbog.

Søg på "tsunami" frem for "naturkatastrofe"

Sæt anførelstegn om søgeordene, når du søger i en søgemaskine, så får du kun resultater, hvor ordene står i en bestemt rækkefølge og lige efter hinanden. **"alternativ energi"**

Afgræns emnet til en bestemt tidsperiode, et geografisk område, et sprog, en befolknings- eller aldersgruppe.

I biblioteksdata-baser er de fleste materialer beskrevet med emneord for det geografiske område og den tidsperiode, de foregår i og handler om. Brug dem til at begrænse søgeresultaterne med.

Brug også emneafgrænsningen aktivt, når du sorterer søgeresultater. Hvis du får mange hits, vælger du kun de kilder, som passer til afgrænsningen.